Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
31/8

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Aanbiedingsbrief nnavv en nota van wijziging
Wetsvoorstel chartaal betalingsverkeer

Datum
26 augustus 2025

Notanummer
2025-0000193775

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Nota naar aanleiding van het verslag (nnavv)
3. Nota van wijziging

Aanleiding

Met deze nota ontvangt u de aanbiedingsbrief, de nota naar aanleiding van het verslag (nnavv) en de nota van wijziging bij het wetsvoorstel chartaal betalingsverkeer.

Beslispunten

8

- Gaat u akkoord met het opnemen van een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel, waarbij de wet binnen vijf jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd?
- Zo ja, stemt u in met de verzending van de bijgevoegde aanbiedingsbrief, nota naar aanleiding van het verslag en nota van wijziging? Indien u akkoord bent vragen wij u te ondertekenen:
    - de aanbiedingsbrief (bijlage 1, p. 1);
    - de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2, p. 53);
    - de nota van wijziging (bijlage 3, p. 1).
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De Tweede Kamer heeft veel vragen gesteld in het verslag over het wetsvoorstel chartaal betalingsverkeer. Er zijn vragen gesteld door de leden van de fracties van PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, SGP en ChristenUnie.
- Er zijn met name vragen gesteld over de gekozen maatstaf van het aantal betaalrekeninghouders, de verhouding van dit wetsvoorstel tot innovatie in het betalingsverkeer, de eisen van het onderliggende besluit chartaal betalingsverkeer, de acceptatieplicht van contant geld, de kosten voor aansluiting bij Geldmaat en de evaluatie van het wetsvoorstel. Onder toelichting is de lijn van beantwoording ten aanzien van deze onderwerpen weergegeven.
- In de Nota van wijziging wordt een onjuiste verwijzing gecorrigeerd. Tijdens de internetconsultatie en in het verslag van de Tweede Kamer is opgemerkt dat evaluatie van de wet via het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) niet voldoende is. Hoewel wij vertrouwen hebben in de werking van het MOB zien we ook de toegevoegde waarde van een wettelijke evaluatie na vijf

29/8

jaar. Om die reden stellen we voor om in de Nota van wijziging ook een evaluatiebepaling op te nemen.
- Als u niet akkoord zou zijn met het opnemen van een evaluatiebepaling via de nota van wijziging, leggen wij uiteraard op een later moment een nieuwe nota van wijziging aan u voor om deze verwijzing aan te passen.

Toelichting
- Het wetsvoorstel chartaal betalingsverkeer heeft als doel om contant geld beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden. Het wetsvoorstel bevat een aantal maatregelen:
    - Grote banken worden verplicht om een landelijk dekkende chartale infrastructuur te verzorgen.
    - Middelgrote en grote banken worden verplicht om hun betaalrekeninghouders toegang te bieden tot de dienstverlening om contant geld af te storten.
    - Alle banken, op de kleinste banken na, worden verplicht om hun betaalrekeninghouders toegang te bieden tot de dienstverlening om contant geld op te nemen.
    - Grotere geldtransportondernemingen krijgen een aantal rapportageverplichtingen opgelegd, waaronder de verplichting om periodiek aan DNB te rapporteren over hun financiële gezondheid.
- Verschillende partijen vragen waarom er enkel voor een **maatstaf** van aantal betaalrekeninghouders is gekozen en niet ook gekeken wordt naar balanstotaal om de differentiëren tussen de verschillende categorieën van banken. In reactie hierop geeft u aan dat de hoeveelheid betaalrekeninghouders een goede indicator is van de positie die een bank inneemt in het betalingsverkeer. Dit geldt niet voor het balanstotaal, omdat dit vooral iets zegt over de omvang van het leenbedrijf van de bank. Daarnaast is er bij het bepalen van de verplichtingen aangesloten bij de huidige situatie waarin de drie grootbanken een landelijk dekkende chartale infrastructuur onderhouden en waarin de klanten van andere banken daar toegang tot hebben en bij de afspraken in het huidige Convenant contant geld.
- Ook vragen verschillende partijen hoe **innovatie** in het bankenlandschap zich verhoudt tot de verplichtingen uit het wetsvoorstel chartaal betalingsverkeer. In reactie hierop geeft u aan dat er een balans gezocht is tussen een aantrekkelijk vestigingsklimaat en innovatie en een robuuste en toekomstbestendige chartale keten. Alleen de grootste banken krijgen de verplichting om ervoor te zorgen dat de chartale basisinfrastructuur er is en blijft. Ook heeft u de maatstaf voor de stortverplichting verhoogd van 50.000 betaalrekeninghouders naar 500.000. Daarnaast lijken de eenmalige kosten voor de aansluiting op de chartale basisinfrastructuur niet disproportioneel (bij 500.000 betaalrekeninghouders bedragen de eenmalige kosten circa €1,30 per betaalrekeninghouder).
- Ook wordt gevraagd naar de precieze eisen uit het onderliggende **besluit chartaal betalingsverkeer** en in hoeverre deze aansluiten bij de huidige afspraken uit het Convenant contant geld. U geeft aan dat u momenteel aan de uitwerking van dit besluit werkt, waarbij de afspraken uit het Convenant contant geld onder andere als uitgangspunt worden gebruikt. Na de zomer gaat u het besluit openbaar consulteren en stuurt u de Kamer een afschrift van de consultatieversie.
- Ten aanzien van de **acceptatieplicht** voor contant geld geeft u aan dat u aan de uitwerking van het uitzonderingsbesluit werkt en dat deze na de zomer

wordt geconsulteerd. Na consultatie volgt voorhang van het uitzonderingsbesluit bij de Tweede Kamer.

- Een aantal partijen vraagt waarom er geen uniforme **bekostigingsstructuur** is afgesproken. Hierbij doelen ze op de eisen in de wet over de kosten die de landelijk dekkende infrastructuur (in de praktijk Geldmaat) mag doorrekenen aan de middelgrote en kleine banken voor het leveren van diensten. U geeft aan dat er verschillende maatstaven overwogen zijn, maar er in de wet gekozen is voor een open norm die stelt dat de toegang eerlijk, redelijk en niet-discriminerend moet zijn. Deze open norm biedt ruimte om alle relevante feiten en omstandigheden mee te wegen. DNB houdt toezicht op de norm, en kan handhavend optreden als die wordt overtreden. De ACM behoudt op basis van haar generieke mededingingsmandaat de mogelijkheid om in te grijpen indien de aanbieders van de chartale basisinfrastructuur hun (wettelijke) machtspositie misbruiken. Ook kan DNB in beleidsuitingen nadere invulling geven aan de norm.
- Ook wordt gevraagd waarom er niet gekozen is voor een **evaluatiebepaling** en of de regering alsnog bereid is om deze op te nemen. Indien u akkoord gaat met het opnemen van een evaluatiebepaling, geeft u aan dat naar aanleiding van de vragen ervoor gekozen is om een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel op te nemen. De wet zal binnen vijf jaar geëvalueerd worden op haar doeltreffendheid en de effecten in de praktijk.

Communicatie
Geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Tijdens de behandeling van de Wet plan van aanpak witwassen is er door de Tweede Kamer een acceptatieplicht voor contante betalingen onder de 3.000 euro geamendeerd. De Wet, inclusief de acceptatieplicht, is op 10 juni jl. aangenomen door de Eerste Kamer. U heeft aan de Kamer gecommuniceerd dat u aan een uitzonderingsbesluit voor de acceptatieplicht voor contant geld werkt. De verwachting is dat het uitzonderingsbesluit in het najaar openbaar geconsulteerd wordt.
- Een aantal middelgrote banken die onder de stortverplichting komen te vallen, beargumenteert in verschillende position papers dat er niet enkel naar het aantal betaalrekeninghouders gekeken moet worden, maar ook naar andere maatstaven zoals het balanstotaal. Op 7 juli heeft u een uitnodiging ontvangen van een van deze banken om in gesprek te gaan over de Wet chartaal betalingsverkeer en de stortverplichting die hieruit volgt (u ontvangt een separaat advies op dit verzoek). Verschillende fracties noemen in het verslag de argumenten uit het position paper van deze banken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.